## Dış Kuvvetler ve Türkiye'deki Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri - I

**1.** Bir bölgede akarsuların derine aşındırmasının kuvvetli olduğu ve vadilerin genellikle çentik vadi şeklinde olduğu bilinmektedir.

**Bu bölge ile ilgili olarak;**

I. volkanik bir arazidir,

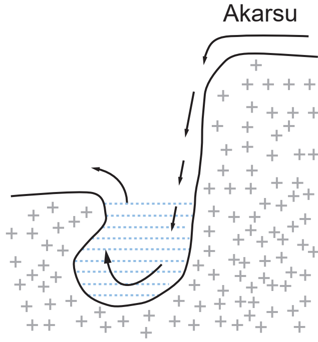
II. iklimi karasaldır,

III. yer şekilleri engebelidir

**çıkarımlardan hangisi yapılabilir?**

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) II ve III.

**2.**




**Görselde verilen yer şeklinin oluşumu ve çevresi ile ilgili olarak;**

I. akarsuyun boyuna profilinde eğim kırıklığı vardır,

II. akarsu sularını denize ulaştırabilmektedir,

III. akarsuyun boyuna profilinde dev kazanı oluşumu görülmektedir

**verilenlerden hangileri kesin olarak söylenir?**

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) II ve III.

**3. Aşağıda verilen yer şekillerinden hangisinin oluşumunda hem akarsular hem de volkanizma faaliyetleri etkili olmuştur?**

A) Çentik vadi B) Menderes C) Irmak adası D) Peribacası E) Delta ovası

**4.** Akarsular bazı yerlerde aşındırma faaliyetleri yaparken bazı yerlerde ise biriktirme faaliyetlerinde bulunurlar.

**Akarsuların yer şekilleri üzerindeki etkisinin bu şekilde farklılık göstermesinde,**

I. akarsuyun hızı,

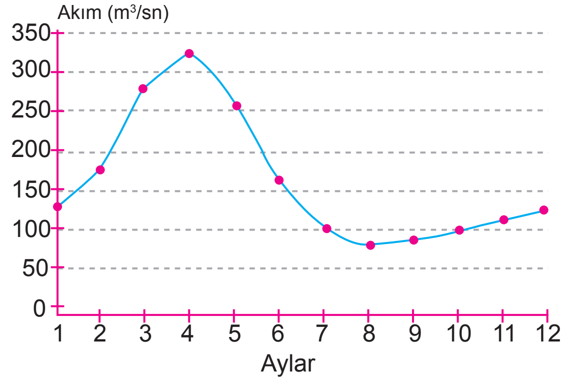
II. akarsuyun yatak eğimi

III. akarsu yatağındaki kayaçların kimyasal ve fiziksel özellikleri,

**verilenlerden hangileri etkili olmaktadır?**

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

**5.** Aşağıda Kuzey Yarım Küre'de Orta kuşakta yer alan bir akarsuya ait yıllık akım grafiği verilmiştir.




**Bu grafiğe bakılarak akarsu ve çevresi hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?**

A) Rejimi düzensizdir.

B) Bahar mevsiminde akımı artmıştır.

C) Kar erimeleri ile beslenmektedir.

D) Kapalı havza özelliğine sahiptir.

E) Yatağında yıl boyunca su bulundurmaktadır.

**6. Denge profiline ulaşmış bir akarsu hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?**

A) Akarsuyun taşıma gücü artmıştır.

B) Derine aşındırma gücü azalmıştır.

C) Enerji potansiyeli azalmıştır.

D) Yatağı deniz seviyesine yaklaşmıştır.

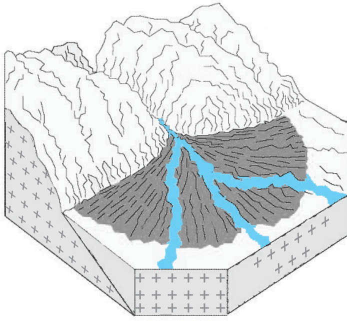
E) Akış hızı azalmıştır.

**7.** Karstik erimeler sonucunda oluşmuş mağaraların tavan kısmının çökmesiyle oluşan derin çukurluklara obruk adı verilmektedir.

**Bu yeryüzü şekli hakkında aşağıdakilerin hangisi söylenemez?**

A) Turistik açıdan önem taşımaktadır.
B) Oluşumunda volkanizma faaliyetleri etkili olmaktadır.
C) Çözünebilen kayaçların bulunduğu yerlerde yaygındır.
D) Oluşumu sırasında küçük çaplı sarsıntılara yol açabilir.
E) Ülkemizde Konya Ovası üzerinde yaygın olarak görülmektedir.

8.



**Görselde verilen yer şekli ve çevresi ile ilgili olarak;**

I. akarsuların biriktirme faaliyetleri sonucunda oluşmuştur,
II. tarımsal açıdan verimli bir arazi oluşmuştur,
III. oluşumunda akarsuyun taşıma gücünün azalması etkili olmuştur

**verilenlerden hangileri söylenir?**

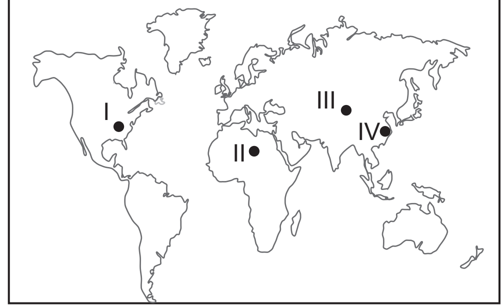
A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

**9.** • En geniş karstik aşınım şeklidir.
• Dolinlerin birleşmesiyle meydana gelen yer şekilleridir.
• Karstik bölgelerdeki suların yeraltına sızdığı doğal kuyulardır.
• Birden fazla mağaranın birleşmesiyle oluşan büyük yeraltı boşluklarıdır.

**Verilen açıklamalar ile aşağıdaki terimler eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?**

A) Düden B) Uvala C) Polye D) Sarkıt E) Galeri

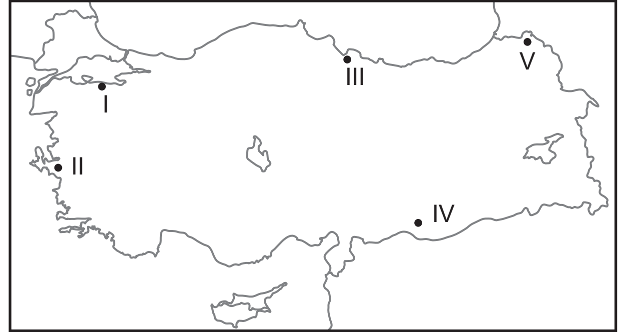
**10.** Kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde rüzgâr aşınım ve birikim şekillerinin daha yaygın olduğunu söyleyebiliriz.




**Buna göre, haritada işaretlenen yerlerin hangi ikisinde rüzgar aşınımve birikim şekillerinin daha yaygın olması beklenir?**

A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

**11.** Kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde rüzgâr aşınım ve birikim şekillerinin daha yaygın olduğunu söyleyebiliriz.




**Buna göre haritada işaretlenerek verilen noktaların hangisinde rüzgâr aşınım ve biriktirme şekillerine daha çok rastlanır?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

**12.** Ülkemizde karstik yer şekillerine daha çok Toros Dağları ve Sivas çevrelerinde rastlanır. Bu durum üzerinde bu alanların kayaç yapısının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

**Bu yerlerde karstik şekillerin görülmesinde;**

I. andezit,
II. jips,
III. kalker

**kayaçlarından hangilerinin yaygın olması etkili olmuştur?**

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.



